

Akademie - VOŠ, Gymn. a SOŠUP Světlá nad Sázavou
Sázavská 547 Světlá nad Sázavou
tel.: 569 729 251, www.akademie-svetla.cz, skola@akademie-svetla.cz

DODATEK Č. 1

KE ŠKOLNÍMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

„Sociální činnost“

Škola: Akademie - VOŠ, Gymn. a SOŠUP Světlá nad Sázavou
Ředitel školy: Ing. Martin Kubín
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023
Číslo jednací: A-Sv/0564/2023
Dodatek k ŠVP č.j.: A-Sv/892+893/2022

Dodatek k ŠVP pro střední odborné vzdělávání č. 1 byl předán školské radě k vyjádření dne 30.03.2023.

Ve Světlé nad Sázavou, 31.08.2023

Ing. Martin Kubín, ředitel školy

razítko školy

Akademie - VOŠ, Gymn. a SOŠUP Světlá nad Sázavou
Sázavská 547 Světlá nad Sázavou
tel.: 569 729 251, www.akademie-svetla.cz, skola@akademie-svetla.cz

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program pro střední odborné vzdělávání ve znění platných dodatků od 1. 9. 2023 takto:

- 1) *Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se dělí na dva samostatné vyučovací předměty Český jazyk a Literární výchova.*
- 2) *V kapitole 5.1 Český jazyk a literatura se nahrazuje celá učební osnova vyučovacího předmětu učební osnovou 5.1 Český jazyk v příloze č. 1 tohoto dodatku.*
- 3) *V kapitole 5.10 se nahrazuje celá učební osnova vyučovacího předmětu učební osnovou 5.10 Literární výchova v příloze č. 1 tohoto dodatku.*
- 4) *Původní učební osnovy v kapitole 5 se od kapitoly 5.10 výše o jednotku posouvají.*
- 5) *Změna platí od 1. 9. 2023 od 1. ročníku.*

Příloha č. 1

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.1 Český jazyk

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	celkem
hodin týdně	1,5	1,5	1,5	2	6,5
hodin celkem	51	51	51	56	209

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíle předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk realizuje vzdělávací oblast RVP JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE. Realizují se tematické okruhy všech průřezových témat. Spolu s předmětem Literární výchova tvoří přípravu na povinný maturitní předmět Český jazyk a literatura; ten ve společné části maturitní zkoušky zahrnuje didaktický test, v profilové části MZ se skládá z písemné slohové práce a ústní zkoušky. Předmět je nezbytnou součástí všeobecného vzdělávání a poskytuje základ všech klíčových kompetencí, které by si měl žák osvojit, aby zvládl i všechny ostatní vyučovací předměty.

Obecným cílem jazykového vzdělávání je zvládnout mateřský jazyk tak, aby komunikační schopnosti a dovednosti žáků byly na vysoké úrovni, aby jazyk byl opravdu nástrojem myšlení a dorozumívání, aby žáci byli schopni kvalitně získávat, sdělovat a přenášet informace, aby se jazyk podílel na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Vzdělání v mateřském jazyce je nezbytnou podmínkou schopnosti učit se cizím jazykům.

Charakteristika učiva

Jazykové vzdělávání rozvíjí zejména komunikační a slohové schopnosti žáka, založené na jeho utříděných a osvojených vědomostech a dovednostech a schopnost práce s textem a získávání informací. Kultivuje jeho vlastní jazykové projevy.

Výuka tohoto předmětu navazuje na vědomosti a schopnosti získané na základní škole. Rozšiřuje je, systematizuje a zkvalitňuje tak, aby byl žák schopen začlenit se do společnosti, účastnit se veřejného života a dále se vzdělávat.

Strategie výuky

Výuka má být orientována tak, aby žáci dovedli využívat získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě, aby se tedy rozvíjely jejich komunikativní a sociální kompetence. Proto je vhodné zařazovat do výuky problémové úkoly, situační komunikativní hry, práci s textem, střídat frontální vyučování s formou výuky skupinové a individuální. Je potřebné také využívat didaktickou techniku - v oblasti komunikativní a slohové výuky dobře poslouží k rozboru nedostatků ve vyjadřování žáků.

Jazykové vědomosti žáků budou v průběhu studia procvičovány a prohlubovány formou didaktických textů s otevřenými i uzavřenými typy odpovědí, soustavou stylistických cvičení a pravidelným opakováním pravopisných jevů. Budou zadávány také kratší práce školní i domácí. Do 4. ročníku je zařazeno i opakování učiva za účelem přípravy na maturitní zkoušku. Budou také respektovány mezipředmětové vztahy a žákům bude poskytnut prostor pro využívání znalostí a dovedností získaných i v jiných předmětech.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Jazykové a literární vědomosti a dovednosti budou ověřovány formou písemnou a psanou, v oblasti slohového vyučování budou znalosti ověřovány zejména prostřednictvím slohových prací. Znalosti pravopisu budou zjišťovány průběžně pomocí diktátů, doplňovacích a jiných pravopisných cvičení. Zohledňování budou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a vzdělávání, připravujeme je na nutnost celoživotního učení;
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace;
- seznámením s různými způsoby osvojování poznatků pomáháme žákům s výběrem vhodných metod učení;
- studiem různých textů i prostým porozuměním odbornému textu vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich využívání v procesu učení i v praktickém životě; podporujeme schopnost žáků rozlišit informace podstatné, nezbytné a informace doplňující;
- prostřednictvím diskuse vedeme žáky k hodnocení výsledků jejich práce.

Kompetence k řešení problémů

- interpretací textů vedeme žáky k rozpoznávání, chápání a formulování problémů ve škole i v životě;
- formou problémových otázek a objasňováním pojmů rozvíjíme intelektové vědomosti a dovednosti žáků potřebné k samostatnému řešení problémů.

Komunikativní kompetence

- vytvářením ústních a písemných projevů vedeme žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek;
- zapojováním žáků do diskuse poskytujeme prostor pro obhajobu vlastního názoru, rozvíjíme schopnost argumentovat;
- formou nácviku diskuse a jejím následným rozбором vedeme žáky ke kultivovanému projevu, dbáme na využívání jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci.

Personální a sociální kompetence

- vedeme žáky k respektování různých názorů a ke vzájemné pomoci při řešení problému;
- zadáváním individuálních úkolů podporujeme sebedůvěru žáka;
- formou referátů nebo prezentací poskytujeme prostor pro rozvoj individuálních schopností žáka.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- poznáváním literárních děl vedeme žáky k ocenění tradice naší kultury;
- vedeme žáky k uvědomění si odlišných pohledů na realitu, k respektování různých přístupů ke vnímání světa
- při rozboru textů zdůrazňujeme morální vyznění uměleckých děl a oceňujeme pozitivní společenské hodnoty, které tyto texty obsahují;
- formou diskuse vedeme žáky k posouzení společenských a historických okolností vzniku literárních děl a k posouzení jejich nadčasovosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- vedeme žáky k užívání osvojené jazykové normy v závislosti na komunikačním záměru (např. žádost o zaměstnání, přihláška ke studiu);
- formou referátů učíme žáky samostatně pracovat s informacemi, vedeme je k plánování práce a k samostatnému rozhodování.

Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil být se odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace,
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí,
- aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Člověk a svět práce

Žák je veden:

- k zodpovědnosti za vlastní život, k pochopení významu celoživotního vzdělávání
- ke schopnosti orientovat se ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, země
- ke schopnosti vyhledávat a hodnotit informace o profesní kariéře, orientovat se v těchto informacích, uspět při jednání s potenciálními zaměstnavateli, orientovat se ve službách zaměstnanosti

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využíval on-line učebnic a testů pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- Literární výchova
- Dějepis
- Občanská nauka
- Cizí jazyk
- IKT
- Odborné předměty

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: <ul style="list-style-type: none">– orientuje se v soustavě jazyků;– rozliší spisovný jazyk od jeho nespisovných podob;– ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci a účelu textu;– řídí se pravidly správné výslovnosti;– v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami;– používá adekvátní slovní zásobu včetně terminologie svého oboru;– umí najít český ekvivalent k běžným přejatým slovům;– v písemném i mluveném projevu užívá správně poznatky z tvarosloví i skladby;– uplatňuje znalosti skladby při logickém vyjadřování, odhaluje a odstraňuje chybné tvary či chybné větné konstrukce;– orientuje se ve výstavbě textu;	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností (prolíná se všemi ročníky) <ul style="list-style-type: none">– jazyk jako nástroj dorozumění, jeho funkce;– soustava jazyků ve světě a v Evropě, místo češtiny v rámci ostatních jazyků;– spisovné a nespisovné podoby českého jazyka – rozlišování podle typických znaků;– ortografie a ortoepie, jejich principy a praktické zvládnutí – vybrané kapitoly;– slovní zásoba a její členění z hlediska uživatele a spisovnosti;– slovo, slovní význam a jeho změny;– tvarosloví – úvod, základní pojmy;– skladba – úvod, druhy vět dle obsahu;– stavba a tvorba komunikátu.
<ul style="list-style-type: none">– vystihne charakteristické znaky různých druhů textu;– rozpozná funkční styl a základní slohové útvary;– posoudí a opraví kompozici projevu, jeho slovní zásobu a skladbu;– vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a souvisle;– umí klást otázky a formulovat odpovědi;– vhodně se prezentuje, argumentuje a umí obhajovat svá stanoviska;– ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi;– využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje neutrální, pozitivní i negativní postoje;	2. Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none">– podstata slohu, slohotvorní činitele subjektivní i objektivní, dialogy a monology, projevy připravené a nepřipravené;– slovní jednotky z hlediska příznakovosti;– funkční styly – přehled;– funkční styl prostěsdělovací a umělecký;– vybrané slohové útvary jednotlivých funkčních stylů (dopis osobní, inzerát a odpověď na něj, e-mail, SMS; úřední dopis, jednoduché zprávy, pozvánky, přání, oznámení apod.);– vyprávění, jednoduchý popis osoby a věci;– slohové postupy a slohové útvary;– grafická a formální úprava textů a jejich význam pro příjemce.
<ul style="list-style-type: none">– má přehled o knihovnách a jejich službách obecně, zná nejbližší knihovny;– používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů;– dovede se orientovat v obsahu knižní publikace i dílčího textu, rozumí obsahu	3. Práce s textem a získávání informací <ul style="list-style-type: none">– knihovny a jejich služby, síť knihoven a jejich využití;– orientace v textu, poznámky, odkazy;– techniky čtení (rychlé čtení, studijní a analytické čtení) a zpracování údajů

<ul style="list-style-type: none">celku i jeho částem;– je schopen pořídit si z textu výtah, výpisky, dělá si poznámky z přednášek;– zaznamenává bibliografické údaje;– dovede se vyhledat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost;– rozliší objektivní informace od neobjektivní reklamy a manipulace;	<ul style="list-style-type: none">z textu, výtah, výpisky;– vyhledávání na internetu;– kritické vyhodnocení získaných údajů;– analýza textu z hlediska slovní zásoby, větné struktury, kompozice a stylu;– práce s různými příručkami pro školu i veřejnost.
2. ročník	
<ul style="list-style-type: none">– rozliší spisovný jazyk od jeho nespisovných podob;– ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci a účelu textu;– řídí se pravidly správné výslovnosti;– v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami;– používá adekvátní slovní zásobu včetně terminologie svého oboru;– umí najít český ekvivalent k běžným přejatým slovům;– v písemném i mluveném projevu užívá správně poznatky z tvarosloví i skladby;– uplatňuje znalosti skladby při logickém vyjadřování, odhaluje a odstraňuje chybné tvary či chybné větné konstrukce;– orientuje se ve výstavbě textu;	<p>1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností (prolíná se všemi ročníky)</p> <ul style="list-style-type: none">– spisovné a nespisovné podoby českého jazyka – rozlišování podle typických znaků (návěst a prohloubení);– ortografie a ortoepie, jejich principy a praktické zvládnutí – vybrané kapitoly;– slovní zásoba a její členění (opakování), zvláštní skupiny slov;– obohacování slovní zásoby tvořením;– tvarosloví – definice slovních druhů a jejich tvary se zaměřením na pravopisnou normu;– skladba – druhy vět dle členitosti, věta jednoduchá, větné členy;– stavba a tvorba komunikátu.
<ul style="list-style-type: none">– vystihne charakteristické znaky různých druhů textu,– rozpozná funkční styl a základní slohové útvary,– posoudí a opraví kompozici projevu, jeho slovní zásobu a skladbu,– vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a souvisle,– umí klást otázky a formulovat odpovědi,– vhodně se prezentuje a umí obhajovat svá stanoviska,– umí pochválit, polemizovat i objektivně kritizovat;	<p>2. Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none">– slovní jednotky z hlediska stylového zabarvení (neutralita a slohová příznakovost) – prohlubování učiva;– funkční styl publicistický;– vybrané slohové útvary jednotlivých funkčních stylů (charakteristika, životopis, popis subjektivně zabarvený, popis pracovního postupu, publicistické útvary (reportáž, fejeton, reklama apod).;)– grafická a formální úprava textů a jejich význam pro příjemce.
<ul style="list-style-type: none">– má přehled o tisku se zaměřením na své zájmy i svou profesi;– používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů;– dovede se orientovat v obsahu knižní publikace i dílčího textu, rozumí obsahu celku i jeho částem;	<p>3. Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none">– noviny, časopisy a periodika jako zdroj informací;– orientace v textu, poznámky, odkazy;– techniky čtení (rychlé čtení, studijní a analytické čtení) a zpracování údajů z textu, výtah, výpisky;

<ul style="list-style-type: none">– je schopen pořídit si z textu výtah, výpisky, dělá si poznámky z přednášek;– zaznamenává bibliografické údaje;– dovede se vyhledat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost;– rozliší objektivní informace od neobjektivní reklamy a manipulace;	<ul style="list-style-type: none">– vyhledávání na internetu;– kritické vyhodnocení získaných údajů;– analýza textu z hlediska slovní zásoby, větné struktury, kompozice a stylu;– práce s různými příručkami pro školu i veřejnost.
3. ročník	
<ul style="list-style-type: none">– rozliší spisovný jazyk od jeho nespisovných podob;– ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci a účelu textu;– řídí se pravidly správné výslovnosti;– v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami;– používá adekvátní slovní zásobu včetně terminologie svého oboru;– umí najít český ekvivalent k běžným přejatým slovům;– v písemném i mluveném projevu užívá správně poznatky z tvarosloví i skladby;– pozná a umí odstranit chybné tvary či chybné větné konstrukce;– orientuje se ve výstavbě textu;	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností (prolíná se všemi ročníky) <ul style="list-style-type: none">– spisovné a nespisovné podoby českého jazyka – rozlišování podle typických znaků (nácvik a prohloubení);– ortografie a ortoepie, jejich principy a praktické zvládnutí – vybrané kapitoly;– slovní zásoba a její členění z hlediska dobového a slohového zabarvení;– obohacování slovní zásoby přejímáním a dalšími způsoby;– tvarosloví – prohlubování a upevňování poznatků, náročnější jevy morfologie;– skladba – souvětí a jeho výstavba;– stavba a tvorba komunikátu.
<ul style="list-style-type: none">– vystihne charakteristické znaky různých druhů textu;– rozpozná funkční styl a základní slohové útvary;– posoudí a opraví kompozici projevu, jeho slovní zásobu a skladbu;– odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru, zvládá základní útvary odborného stylu se zřetelem ke své profesi;– vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a souvisle;– umí klást otázky a formulovat odpovědi;– vhodně se prezentuje a umí obhajovat svá stanoviska;– umí pochválit, polemizovat i objektivně kritizovat;	2. Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none">– slovní jednotky z hlediska stylového zabarvení (neutralita a slohová příznakovost) – prohlubování učiva;– funkční styly administrativní a odborný;– vybrané slohové útvary jednotlivých funkčních stylů (dopisy osobní a úřední – srovnání, žádost a životopis, pracovní hodnocení, diskuse, zápis z porady a další útvary administrativního stylu, odborný popis, návod, výklad, referát);– texty literatury faktu a umělecké literatury a jejich srovnání po stránce formy i obsahu;– grafická a formální úprava textů a jejich význam pro příjemce.
<ul style="list-style-type: none">– používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů;– dovede se orientovat v obsahu knižní publikace i dílčího textu, rozumí obsahu celku i jeho částem;– je schopen pořídit si z textu výtah, výpis-	3. Práce s textem a získávání informací <ul style="list-style-type: none">– orientace v textu, poznámky, odkazy;– techniky čtení (rychlé čtení, studijní a analytické čtení) a zpracování údajů z textu, výtah, výpisky;– vyhledávání na internetu;

<ul style="list-style-type: none">ky, dělá si poznámky z přednášek;– zaznamenává bibliografické údaje;– dovede se vyhledat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost;– rozliší objektivní informace od neobjektivní reklamy a manipulace;	<ul style="list-style-type: none">– kritické vyhodnocení získaných údajů;– analýza textu z hlediska slovní zásoby, větné struktury, kompozice a stylu;– práce s různými příručkami pro školu i veřejnost.
4. ročník	
<ul style="list-style-type: none">– ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci a účelu textu;– řídí se pravidly správné výslovnosti;– v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami;– používá adekvátní slovní zásobu včetně terminologie svého oboru;– umí najít český ekvivalent k běžným přejatým slovům;– v písemném i mluveném projevu užívá správně poznatky z tvarosloví i skladby;– pozná a umí odstranit chybné tvary či chybné větné konstrukce;– orientuje se ve výstavbě textu;	<p>1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností (prolíná se všemi ročníky)</p> <ul style="list-style-type: none">– ortografie a ortoepie, jejich principy a praktické zvládnutí – vybrané kapitoly;– obecný výklad o jazyce, jazyk a komunikace verbální i neverbální;– tvarosloví – prohlubování a upevňování poznatků;– skladba – prohlubování a upevňování poznatků, interpunkce – shrnutí;– stavba a tvorba komunikátu.
<ul style="list-style-type: none">– vystihne charakteristické znaky různých druhů textu;– rozpozná funkční styl a základní slohové útvary;– posoudí a opraví kompozici projevu, jeho slovní zásobu a skladbu;– vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a souvisle;– je s to přednést krátký projev;– umí klást otázky a formulovat odpovědi;– vhodně se prezentuje a umí obhajovat svá stanoviska;– umí pochválit, polemizovat i objektivně kritizovat;	<p>2. Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none">– slovní jednotky z hlediska stylového zabarvení (neutralita a slohová příznakost) – prohlubování učiva;– funkční styl umělecký (shrnutí);– vybrané slohové útvary jednotlivých funkčních stylů (úvaha, diskusní příspěvek, krátká mluvená vystoupení, proslov, přednáška);– komunikační situace a komunikační strategie, verbální a neverbální komunikace;– základy rétoriky, druhy řečnických projevů;– texty literatury faktu a umělecké literatury a jejich srovnání po stránce formy i obsahu;– grafická a formální úprava textů a jejich význam pro příjemce.
<ul style="list-style-type: none">– používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů;– dovede se orientovat v obsahu knižní publikace i dílčího textu, rozumí obsahu celku i jeho částem;– je schopen pořídit si z textu výtah, výpisky, dělá si poznámky z přednášek;	<p>3. Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none">– orientace v textu, poznámky, odkazy;– techniky čtení (rychlé čtení, studijní a analytické čtení) a zpracování údajů z textu, výtah, výpisky;– vyhledávání na internetu;– kritické vyhodnocení získaných údajů;

Akademie - VOŠ, Gymn. a SOŠUP Světlá nad Sázavou
Sázavská 547 Světlá nad Sázavou
tel.: 569 729 251, www.akademie-svetla.cz, skola@akademie-svetla.cz

- zaznamenává bibliografické údaje;
- dovede se vyhledat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost;
- rozliší objektivní informace od neobjektivní reklamy a manipulace.

- analýza textu z hlediska slovní zásoby, větné struktury, kompozice a stylu;
- práce s různými příručkami pro školu i veřejnost.

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.10 Literární výchova

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.	celkem
hodin týdně	1,5	1,5	1,5	2	6,5
hodin celkem	51	51	51	56	209

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíle předmětu

Vyučovací předmět Literární výchova realizuje vzdělávací oblast RVP ESTETICKÁ VÝCHOVA. Realizují se tematické okruhy všech průřezových témat. Spolu s předmětem Český jazyk tvoří přípravu na povinný maturitní předmět Český jazyk a literatura; ten ve společné části maturitní zkoušky zahrnuje didaktický test, v profilové části MZ se skládá z písemné slohové práce a ústní zkoušky. Předmět je nezbytnou součástí všeobecného vzdělávání a poskytuje základ mnoha klíčových kompetencí, které by si měl žák osvojit.

Obecným cílem je prostřednictvím uměleckých básnických i prozaických textů zvládnout mateřský jazyk tak, aby komunikační schopnosti a dovednosti žáků byly na vysoké úrovni, aby jazyk byl opravdu nástrojem myšlení a dorozumívání, aby žáci byli schopni kvalitně získávat, sdělovat a přenášet informace, aby se jazyk podílel na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Estetické vzdělávání ovlivňuje žáka po stránce estetické, etické i rozumové, ale také prohlubuje jeho znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Pomáhá utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám společnosti.

Charakteristika učiva

Literární výchova vede i ke čtenářství, schopnosti rozboru a interpretace uměleckých děl a tvořivým aktivitám. Samozřejmě i zkvalitňuje jazykové a komunikační schopnosti jedince.

Výuka tohoto předmětu navazuje na vědomosti a schopnosti získané na základní škole. Rozšiřuje je, systematizuje a zkvalitňuje tak, aby byl žák schopen začlenit se do společnosti, účastnit se veřejného života a dále se vzdělávat.

Strategie výuky

Výuka má být orientována tak, aby žáci dovedli využívat získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě, aby se tedy rozvíjely jejich komunikativní a sociální kompetence. Proto je vhodné zařazovat do výuky problémové úkoly, situační komunikativní hry, práci s textem, střídání frontální vyučování s formou výuky skupinové a individuální. Je potřebné také využívat digitální technologie, audio a videozáznamy mohou žáky pozitivně motivovat při výuce literárních témat.

Estetické vzdělávání zahrnuje kromě četby, rozboru a interpretace uměleckých textů také přehled hlavních etap a klíčových momentů v české a světové literární historii. Žák by měl být schopen zařadit autora do literárněhistorického kontextu, zhodnotit jeho přínos a na vybraném textu doložit konkrétními příklady charakteristické znaky určité kulturní epochy.

Součástí estetického vzdělávání jsou i informace o kultuře a kulturních institucích v ČR. Budou také respektovány mezipředmětové vztahy a žákům bude poskytnut prostor pro využívání znalostí a dovedností získaných i v jiných předmětech.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Jazykové a literární vědomosti a dovednosti budou ověřovány formou písemnou a psanou, v oblasti slohového vyučování budou znalosti ověřovány zejména prostřednictvím slohových prací. Znalosti pravopisu budou zjišťovány průběžně pomocí diktátů, doplňovacích a jiných pravopisných cvičení. Zohledňování budou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a vzdělávání, připravujeme je na nutnost celoživotního učení;
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace;
- seznámením s různými způsoby osvojování poznatků pomáháme žákům s výběrem vhodných metod učení;
- studiem literárních textů i prostým porozuměním odbornému textu vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich využívání v procesu učení i v praktickém životě; podporujeme schopnost žáků rozlišit informace podstatné, nezbytné a informace doplňující;
- prostřednictvím diskuse vedeme žáky k hodnocení výsledků jejich práce.

Kompetence k řešení problémů

- interpretací textů vedeme žáky k rozpoznávání, chápání a formulování problémů ve škole i v životě;
- formou problémových otázek a objasňováním pojmů rozvíjíme intelektové vědomosti a dovednosti žáků potřebné k samostatnému řešení problémů.

Komunikativní kompetence

- vytvářením ústních a písemných projevů vedeme žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek;
- zapojováním žáků do diskuse poskytujeme prostor pro obhajobu vlastního názoru, rozvíjíme schopnost argumentovat;
- formou nácviku diskuse a jejím následným rozбором vedeme žáky ke kultivovanému projevu, dbáme na využívání jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci.

Personální a sociální kompetence

- vedeme žáky k respektování různých názorů a ke vzájemné pomoci při řešení problému;
- zadáváním individuálních úkolů podporujeme sebedůvěru žáka;
- formou referátů nebo prezentací poskytujeme prostor pro rozvoj individuálních schopností žáka.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- poznáváním literárních děl vedeme žáky k ocenění tradice naší kultury;
- vedeme žáky k uvědomění si odlišných pohledů na realitu, k respektování různých přístupů ke vnímání světa
- při rozboru textů zdůrazňujeme morální vyznění uměleckých děl a oceňujeme pozitivní společenské hodnoty, které tyto texty obsahují;
- formou diskuse vedeme žáky k posouzení společenských a historických okolností vzniku literárních děl a k posouzení jejich nadčasovosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- vedeme žáky k užívání osvojené jazykové normy v závislosti na komunikačním záměru (např. žádost o zaměstnání, přihláška ke studiu);
- formou referátů učíme žáky samostatně pracovat s informacemi, vedeme je k plánování práce a k samostatnému rozhodování.

Aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil být se odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace,
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí,
- aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Člověk a svět práce

Žák je veden:

- k zodpovědnosti za vlastní život, k pochopení významu celoživotního vzdělávání
- ke schopnosti orientovat se ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, země
- ke schopnosti vyhledávat a hodnotit informace o profesní kariéře, orientovat se v těchto informacích, uspět při jednání s potenciálními zaměstnavateli, orientovat se ve službách zaměstnanosti

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využíval on-line učebnic a testů pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk
- Dějepis
- Občanská nauka
- Cizí jazyk
- IKT
- Odborné předměty

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: <ul style="list-style-type: none">– rozliší umělecká díla různých oblastí umělecké tvorby;– zařadí typická díla do jednotlivých směrů a příslušných historických období;– zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;– vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla a uměleckého textu;– má základní přehled o tendencích a proudech literatury od počátku po konec 18. století;– uvědomuje si prolínání a vzájemné působení různých kultur a náboženství v literární tvorbě;– uvědomuje si začlenění národní kultury do kulturního dědictví Evropy;– zná významné představitele národní kultury a literatury;– samostatně vyhledává informace z této oblasti;– vyjádří svůj názor na literární dílo či ukázkou;	1. Literatura a ostatní druhy umění <ul style="list-style-type: none">– podstata umění a jeho podoby;– ústní slovesnost a psaná literatura, adaptace lit. díla ve filmu;– odkaz nejstarších civilizací, jejich písmo i lit. tvorba, památky doby antiky;– středověký a renesanční pohled na svět;– hlavní umělecké proudy a tendence světové tvorby 17. – 18. století (baroko, klasicismus, osvícenství a preromantismus);– česká literatura středověku a raného novověku v kontextu Evropy (od písemnictví Velké Moravy po baroko);– lidové mýty, báje, pověsti.
<ul style="list-style-type: none">– rozezná umělecký text od neuměleckého;– rozliší konkrétní literární díla podle formy, druhu a žánru;– vystihne charakteristické rysy literárního textu;– dovede porovnat literární texty a uvědomit si shody a rozdíly mezi nimi;– interpretuje daný text a je schopen vyjádřit svůj názor;– při rozboru textu uplatňuje znalosti a terminologii z literární teorie;	2. Práce s literárním textem (prolíná se všemi ročníky) <ul style="list-style-type: none">– lit. díla z hlediska formy (próza, poezie) a druhu (lyrika, epika, drama);– literární žánry;– literatura a film, báseň a píseň;– jazykové prostředky uměleckého textu;– metody a postupy literární interpretace;– vývoj a změna žánrů v průběhu věků;– aplikace teoretických poznatků při rozboru literárních textů od starověku po obrození.
2. ročník	
<ul style="list-style-type: none">– rozliší umělecká díla různých oblastí umělecké tvorby;– zařadí typická díla do jednotlivých směrů a příslušných historických období;– zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umě-	1. Literatura a ostatní druhy umění <ul style="list-style-type: none">– hlavní umělecké proudy a tendence světové tvorby 19. století;– hnutí, proudy a osobnosti české kultury koncem 18. století a v 19. století (národní obrození, generace májovců, ruchov-

<p>lecký směr i pro další generace;</p> <ul style="list-style-type: none">– vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla a uměleckého textu;– má základní přehled o tendencích a proudech literatury 19. století,– uvědomuje si prolínání a vzájemné působení různých kultur a náboženství v literární tvorbě;– uvědomuje si začlenění národní kultury do kulturního dědictví Evropy;– zná významné představitele národní kultury a literatury;– samostatně vyhledává informace z této oblasti;– vyjádří svůj názor na literární dílo či ukázkou;	<p>ců a lumírovců, divadlo 19. století u nás, český realismus a naturalismus.</p>
<ul style="list-style-type: none">– rozezná umělecký text od neuměleckého;– rozliší konkrétní literární díla podle formy, druhu a žánru;– vystihne charakteristické rysy literárního textu;– dovede porovnat literární texty a uvědomit si shody a rozdíly mezi nimi;– interpretuje daný text a je schopen vyjádřit svůj názor;– při rozboru textu uplatňuje znalosti a terminologii z literární teorie;	<p>2. Práce s literárním textem (prolíná se všemi ročníky)</p> <ul style="list-style-type: none">– lit. díla z hlediska formy (próza, poezie) a druhu (lyrika, epika, drama);– literární žánry;– literatura a film, báseň a píseň;– jazykové prostředky uměleckého textu;– metody a postupy literární interpretace;– vývoj a změna žánrů v průběhu věků;– aplikace teoretických poznatků při rozboru literárních textů 19. století.
3. ročník	
<ul style="list-style-type: none">– rozliší umělecká díla různých oblastí umělecké tvorby;– zařadí typická díla do jednotlivých směrů a příslušných historických období;– zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;– vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla a uměleckého textu;– má základní přehled o tendencích a proudech literatury od 90. let 19. století do poloviny 20. století,– uvědomuje si prolínání a vzájemné působení různých kultur a náboženství v literární tvorbě;– uvědomuje si začlenění národní kultury do kulturního dědictví Evropy;– zná významné představitele národní kul-	<p>1. Literatura a ostatní druhy umění</p> <ul style="list-style-type: none">– literární moderna konce 19. a poč. 20. století, Česká moderna;– hlavní umělecké proudy a tendence světové tvorby 1. pol. 20. století;– hnutí, proudy a osobnosti české kultury 1. pol. 20. století.

<ul style="list-style-type: none">tury a literatury;– samostatně vyhledává informace z této oblasti;– vyjádří svůj názor na literární dílo či ukázkou;	
<ul style="list-style-type: none">– rozezná umělecký text od neuměleckého;– rozliší konkrétní literární díla podle formy, druhu a žánru;– vystihne charakteristické rysy literárního textu;– dovede porovnat literární texty a uvědomit si shody a rozdíly mezi nimi;– interpretuje daný text a je schopen vyjádřit svůj názor;– při rozboru textu uplatňuje znalosti a terminologii z literární teorie;	2. Práce s literárním textem (prolíná se všemi ročníky) <ul style="list-style-type: none">– lit. díla z hlediska formy (proza, poezie) a druhu (lyrika, epika, drama);– literární žánry;– literatura a film, báseň a píseň;– jazykové prostředky uměleckého textu;– metody a postupy literární interpretace;– vývoj a změna žánrů v průběhu věků;– aplikace teoretických poznatků při rozboru literárních textů 1. pol. 20. století
4. ročník	
<ul style="list-style-type: none">– rozliší umělecká díla různých oblastí umělecké tvorby;– zařadí typická díla do jednotlivých směrů a příslušných historických období;– zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;– vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla a uměleckého textu;– má základní přehled o tendencích a proudech literatury od pol. 20. století,– uvědomuje si prolínání a vzájemné působení různých kultur a náboženství v literární tvorbě;– uvědomuje si začlenění národní kultury do kulturního dědictví Evropy;– zná významné představitele národní kultury a literatury;– samostatně vyhledává informace z této oblasti;– vyjádří svůj názor na literární dílo či ukázkou;	1. Literatura a ostatní druhy umění <ul style="list-style-type: none">– hlavní umělecké proudy a tendence světové tvorby 2. pol. 20. století;– hnutí, proudy a osobnosti české kultury 2. pol. 20. a 21. století.
<ul style="list-style-type: none">– rozezná umělecký text od neuměleckého;– rozliší konkrétní literární díla podle formy, druhu a žánru;– vystihne charakteristické rysy literárního textu;– dovede porovnat literární texty a uvědo-	2. Práce s literárním textem (prolíná se všemi ročníky) <ul style="list-style-type: none">– lit. díla z hlediska formy (proza, poezie) a druhu (lyrika, epika, drama);– literární žánry;– literatura a film, báseň a píseň;– jazykové prostředky uměleckého textu;

<ul style="list-style-type: none">– mit si shody a rozdíly mezi nimi;– interpretuje daný text a je schopen vyjádřit svůj názor;– při rozboru textu uplatňuje znalosti a terminologii z literární teorie;	<ul style="list-style-type: none">– metody a postupy literární interpretace;– vývoj a změna žánrů v průběhu věků;– aplikace teoretických poznatků při rozboru literárních textů od pol. 20. století.
<ul style="list-style-type: none">– orientuje se v kulturních institucích, zná jejich účel a přínos, zná kulturní instituce regionu i státu, zná významné celosvětové instituce starající se o kulturní dědictví lidstva;– porovná typické znaky kultur národností našeho státu;– popíše vhodné společenské chování v běžných situacích každodenního života i v profesní oblasti.	<p>3. Obecné kapitoly o kultuře</p> <ul style="list-style-type: none">– kulturní instituce a jejich význam, jejich role v ochraně a šíření kulturních hodnot;– společenská kultura – principy a normy, kultura bydlení a odívání;– ochrana a využívání kulturních hodnot a kulturního dědictví;– funkce reklamy v každodenním životě – pozitiva i negativa.